

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS	
Historia filozofii nowożytnej			8.1.0578	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot				
Zakład Historii Filozofii Starożytnej, Średniowiecznej i Nowo				
Studia				
wydział		kierunek		poziom
Wydział Nauk Społecznych		Filozofia		forma
				moduł
				specjalnościowy
				specjalizacja
				pierwszego stopnia
				stacjonarne
				wszystkie
				wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)				
dr Iwona Krupecka				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć			9	
Wykład, Ćw. audytoryjne			wykład - 30 h	
Sposób realizacji zajęć			ćwiczenia - 30 h	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej			9 ECTS = 270 h	
Liczba godzin			60 h - praca bezpośrednia	
Ćw. audytoryjne: 60 godz., Wykład: 60 godz.			210 h - praca własna studenta	
Termin realizacji przedmiotu				
2022/2023 zimowy				
Status przedmiotu		Język wykładowy		
obowiązkowy		polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
<ul style="list-style-type: none">- Analiza tekstów z dyskusją- Dyskusja- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)- Praca w grupach- Wykład problemowy- Zajęcia w sali dydaktycznej lub zajęcia zdalne z wykorzystaniem Platformy Edukacyjnej.		Sposób zaliczenia		
		<ul style="list-style-type: none">- Zaliczenie na ocenę- Egzamin- Zaliczenie (zal)		
		Formy zaliczenia		
		<ul style="list-style-type: none">- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi- Egzamin pisemny lub egzamin ustny przeprowadzany stacjonarnie lub na platformie MS Teams, prace pisemne przesyłane drogą elektroniczną.- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru- kolokwium		
		Podstawowe kryteria oceny		

Ćwiczenia:

(A) Kolokwium – jedno w semestrze, pytania otwarte; 0-50% - ndst., 51-60% - dst., 61-70% - dst.+, 71-80% - db., 81-90% - db.+, 91- 100% - bdb.

(B) Obecność – warunek wstępny, konieczny.

(C) Praca pisemna na podstawie samodzielnych badań, prezentacja wyników na forum grupy, a następnie eseju, spełniającego kryteria akademickie.

(D) Aktywny udział w zajęciach.

Wykład:

egzamin pisemny: 0-50% - ndst., 51-60% - dst., 61-70% - dst.+, 71-80% - db., 81-90% - db.+, 91- 100% - bdb.

Egzamin składa się z pytań otwartych, obejmujących materiał omawiany na wykładzie i ćwiczeniach w obydwu semestrach!

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

wykład - egzamin pisemny;

ćwiczenia - kolokwium, praca pisemna, praca na zajęciach

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Student zna podstawową terminologię filozoficzną (K1_W02) i poprawnie ją stosuje (K1_U05); posiada wiedzę z zakresu metod interpretacji tekstu filozoficznego (K1_W10), potrafi czytać i interpretować tekst filozoficzny (K1_U05); dokonuje analizy, oceny i selekcji informacji ze źródeł pisanych (K1_U01).

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z historią filozofii nowożytnej, jej głównymi pojęciami, nurtami, kierunkami. Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów filozoficznych - tekstów źródłowych z zakresu filozofii okresu nowożytnego.

Treści programowe

1. Przełom nowożytny: pojęcia renesansu, humanizmu, główne zagadnienia epoki. Co znaczy "powrót do antyku"? Czynniki przełomu nowożytnego.
2. Renesansowe rozważania o godności człowieka – w kręgu platonizmu. Renesansowy arystotelizm: Pomponazzi.
3. Paradygmaty nowożytności: G. Pico della Mirandola / F. Bacon (humanistyka a przyrodoznawstwo)
4. Renesansowa filozofia przyrody - G. Bruno, Cardano
5. Erazm z Rotterdamu i filozofia chrześcijańska
6. Michel de Montaigne i pojęcie indywidualizmu renesansowego. Esej jako forma wypowiedzi filozoficznej. Zwrot subiektywistyczny.
7. Odkrycie Nowego Świata i jego konsekwencje
8. Metoda Kartezjańska i wątplenie metodyczne – koncepcja poznania i nauki. Kartezjusza rozważania o duszy, ciele i Bogu. Konsekwencje kartezjanizmu.
9. Rozdroża kartezjanizmu: materializm XVII wieku.
10. B. Pascala koncepcja dwóch porządków poznania
11. B. Spinoza – monizm, holizm, determinizm
12. G.W. Leibniz i radykalny pluralizm idealistyczny
13. Francuski a niemiecki projekt oświecenia
14. Antykartezjański program mądrości poetyckiej – G. Vico
15. J. J. Rousseau – koncepcja stanu natury
16. Preromantyczne oświecenie: koncepcja kultury J. G. Herdera
17. Oświecenie brytyjskie – empiryzm J. Locke'a
18. Empiryzm w służbie walki z ateizmem - G. Berkeley
19. D. Hume – sceptycyzm empirysty
20. Rewolucja kopernikańska I. Kanta - nowa koncepcja teorii poznania. Filozofia transcendentna.
21. Pokantowski idealizm niemiecki – J. G. Fichte
22. Romantyzm wobec Kanta i Fichtego: Novalis / F. von Schlegel
23. Rozum w historii – filozofia dziejów G.W.F. Hegla
24. A. Schopenhauer: metafizyka woli i mądrość życia
25. Kres nowożytności: mistrzowie podejrzeń

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

G. Manetti, Godność człowieka i wspaniałość dzieł ludzkich; M. Ficino, O nieśmiertelności duszy; G. Pico della Mirandola, Godność człowieka; T. Campanella, O boskości i potędze człowieka; w: Filozofia włoskiego odrodzenia, wybór i wstęp A. Nowicki, Warszawa 1967, s. 109-119; 137-141; 363-369

G. Pico della Mirandola, O języku filozofów, w: Filozofia włoskiego odrodzenia, wybór i wstęp A. Nowicki, Warszawa 1967, s. 125-136

F. Bacon, Nowa Atlantyda, Warszawa 1995

G. Bruno, Racjonalny entuzjazm i boskość człowieka..., Materia jest pierwotna..., Pluralizm metodologiczny, O wielu sposobach..., Przyroda jest wielością..., Boskość materii, w: Filozofia włoskiego odrodzenia, wybór i wstęp A. Nowicki, Warszawa 1967, s. 335-355.

Erazm z Rotterdamu, Parakleza, to jest zachęta do uprawiania filozofii chrześcijańskiej, w: idem, Trzy rozprawy, przeł. i oprac. J. Domański, Warszawa 2000, s. 129-158; Idem, Syleny Alcybiadesa, w: idem, Adagia, przeł. i oprac. M. Cytowska, Wrocław 1973, s. 204-239

M. de Montaigne, Próby, przeł. T. Żeleński-Boy, Karków 2004, eseje: Ks. I, r. L: O Demokrycie i Heraklicie, Ks. II, r. XII: Apologia Rajmunda Sebonda, Ks. III, r. II: O żalu, s. 235-237; 330-461; 608-616; Idem, Próby, ks. 1, r. 31: O kanibalach, s. 169-177

B. de Las Casas, Krótka relacja o wyniszczeniu Indian, przeł. K. Niklewiczówna, Poznań 1988

R. Descartes, Rozprawa o metodzie, przeł. T. Żeleński-Boy, Kraków 2004; Idem, Medytacje o filozofii pierwszej, przeł. J. Hartman, Kraków 2004

J. O. de La Mettrie, Człowiek-maszyna, przeł. S. Rudniański, Warszawa 1984

B. Pascal, Myśli, przeł. T. Żeleński-Boy, Warszawa 1958

B. Spinoza, Etyka, w: idem, Traktaty, przeł. I. Halpern-Myslicki, Kęty 2003

G. W. Leibniz, Monadologia, przeł. H. Elzenberg, Toruń 1991

J. d'Alembert, Wstęp do encyklopedii, przeł. J. Kotarbiński, Warszawa 1954

I. Kant, Co to jest oświecenie?, w: T. Kroński, Kant, Warszawa 1966

G. Vico, Nauka Nowa, przeł. J. Jakubowicz, Warszawa 1966, fragmenty: „Idea dzieła”, „Aksjomaty”, „Zasady”, „Metoda”, „Logika poetycka”, s. 3-37, 83-153, 183-245

J. J. Rousseau, O pochodzeniu nierówności między ludźmi, w: idem, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, przeł. H. Elzenberg, Warszawa 1956

J. G. Herder, Rozprawa o pochodzeniu języka, w: idem, Wybór pism, wybór i oprac. T. Namowicz, Wrocław 1987, BN II 222, s. 59-175

J. Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, przeł. B. Gawęcki, Warszawa 1955, fragmenty: tom 1: ks. 1 – w całości, ks.2 – rozdziały 1-13, 23, 26, 33, s. 23-237, 407-443, 453-460, 562-574; tom 2: ks. 4 – rozdziały 1-4, s. 194-268

G. Berkeley, Traktat o zasadach ludzkiego poznania, przeł. J. Salomon, Kraków 2004

D. Hume, Badania dotyczące rozumu ludzkiego, przeł. D. Misztal, T. Sieczkowski, Kraków 2004

I. Kant, Krytyka czystego rozumu, przeł. R. Ingarden, Kęty 2001, fragmenty: „Przedmowa do pierwszego wydania”, „Przedmowa do drugiego wydania”, „Architektonika czystego rozumu”, s. 23-50, 609-618; Idem, Prolegomena, przeł. A. Banaszkiewicz, Kraków 2005

J. G. Fichte, Powołanie człowieka, przeł. A. Zieleńczyk, Kęty 2002

Novalis, Proza filozoficzna – Aforyzmy; F. von Schlegel, Rozmowa o poezji, O niezrozumiałości, Aforyzmy, w: Pisma teoretyczne niemieckich romantyków, wybór i oprac. T. Namowicz, Wrocław 2000, BN II 246, s. 103-116, 119-220

G.W.F. Hegel, Wstęp, w: idem, Wykłady z filozofii dziejów, przeł. I. Grabowski, A. Landman, Warszawa 1958, t. 1, s. 3-164; Idem, Przedmowa, w: idem, Fenomenologia ducha, przeł. Ś. F. Nowicki, Warszawa 2002

A. Schopenhauer, W poszukiwaniu mądrości życia. Parerga i paralipomena, przeł. J. Garewicz, Warszawa 2002, s. 4-390.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Jak wyżej (A.1.) – student przygotowuje się do zajęć, czytając teksty źródłowe (lub ich wskazane fragmenty) oraz:

S. Swieżawski, Między średniowieczem a czasami nowymi, Warszawa 2002, s. 9-78

A. Koyré, Mistycy, spirytualiści, alchemicy niemieccy XVI wieku, przeł. L. Brogowski, cz. 3: „Paracelsus”, Gdańsk 1995

Z. Drozdowicz, Filozofia Oświecenia, Warszawa 2006

M. Siemek, Wykłady z klasycznej filozofii niemieckiej, Warszawa 2011

Z. Drozdowicz, Filozofia włoska w epoce odrodzenia, Poznań 2004

J. Migasiński, Filozofia nowożytna, Warszawa 2011

F. Copleston, Historia filozofii, t. 3-7, dowolne wydanie

W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, t. 2-3, dowolne wydanie

S. Toulmin, Kosmopolis. Ukryty projekt nowoczesności, przeł. T. Zarębski, Warszawa 2005, rozdziały I, II.

B. Literatura uzupełniająca

podawana w ramach indywidualnych konsultacji

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K1_W01, K1_W06, K1_W11, K1_W13 K1_U05, K1_U07, K1_U11 K1_K02, K1_K05, K1_K08	Student zna podstawową terminologią filozoficzną dotyczącą okresu nowożytnego (K1_W01), identyfikuje argumenty i idee klasycznych autorów filozoficznych (na podstawie lektury) tego okresu (K1_W06), opisuje historyczny charakter kształtowania się kierunków filozoficznych w nowożytności (K1_W11) oraz wymienia ogólne zależności między ideami filozoficznymi a sytuacją społeczną/kulturową społeczeństwa tego okresu (K1_W13)
	Umiejętności

Student poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną dotyczącą okresu nowożytnego (K1_U05), analizuje argumenty filozoficzne wybranych stanowisk (empiryzm, racjonalizm, idealizm, fideizm, materializm itd.) i porównuje ich założenia (K1_U07), rozpoznaje główne tezy analizowanych wypowiedzi filozoficznych (K1_U11)

Kompetencje społeczne (postawy)

Student zachowuje otwartość na nowe argumenty w dyskusji (K1_K02), dąży do efektywnego organizowania własnej pracy (terminowe przedstawienie i dostarczenie referatu) (K_K05), ma świadomość znaczenia wpływu filozofii nowożytnej na kształtowanie się współczesnego myślenia (K1_K08)

Kontakt

iwona.krupecka@ug.edu.pl